

Valnämnden

Kallelse

Nämnd	Valnämnden
Datum och tid	2024-04-25, kl. 13:00
Plats	SR Ormön, kommunkontoret, Östhammar
Sekreterare	Kersti Ingemarsson
Ordförande	Henrik Willén Johansson (KD)

Ärendelista

1. Val av justerare 3
2. Fastställande av föredragningslistan 3
3. Information från förvaltningen 4
4. Information om Statsbidraget och Valnämndens budget, EU-val 2024 5
5. Information om genomförda kontroller av röstnings- och vallokaler samt behovet av särskilda insatser 6
6. Beslut om uppföljning av 2024 års intern kontroll 7
Fredrik Hübinette, kl. 14:00
7. Beslut om agerande vid felaktig avprickning i röstlängden 8
8. Beslut om Rutin för rapportering av incidenter och sabotage i och kring röstnings- och vallokaler i Östhammars kommun 9

Valnämnden

Valnämnden

- 1. Val av justerare**

- 2. Fastställande av föredragningslistan**

Valnämnden

Dnr VN-2023-4

3. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

Följande publiceringar finns nu i Politikerportalen:

- Förteckning över vallokaler 2024 och dess bemanning
- Förteckning över röstningslokaler 2024 och dess bemanning
- Verksamhetsberättelse 2023
- Telefonlista EU-valet 2024

Presentationer från valnämndsutbildningen 4 april 2024 finns på

<https://www.lansstyrelsen.se/upsala/dolda-sidor/dolda-kalenderhandlingar/2024-01-30-valkonferens-infor-eu-valet-2024.html>

Information om beredskaps- och kontinuitetsplaneringen lämnas.

Valnämnden

Dnr VN-2023-12

4. Information om Statsbidraget och Valnämndens budget, EU-val 2024

Förslag till beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

Valmyndigheten har räknat ut hur stort statsbidrag som varje kommun ska få baserat på antalet röstberättigade i kommunen den 1 mars 2024. För Östhammars kommun blir bidraget 696 249 kronor.

Beslutsunderlag

Förordning om statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2024 års val till Europaparlamentet

Valnämnden

Dnr VN-2023-6
Dnr VN-2023-35

5. Information om genomförda kontroller av röstnings- och vallokaler samt behovet av särskilda insatser

Förslag till beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

Kontroll av nya tillkommande röstnings- och vallokaler har genomförts och en skiss har upprättats med förslag för hur lokalen kan möbleras i samband med röstmottagning.

Ytterligare en genomgång i lokalerna kommer att ske tillsammans med arbetsledare och ordförande för respektive lokal och då kommer även myndigheten för delaktighets (MFD) checklista för tillgängliga röstnings- och vallokaler upprättas.

Beslutsunderlag

Möbleringsskisser (publiceras i politikerportalen)

Ärendets behandling

Valnämndens beslut 2023-12-14, § 48 – tillgänglighetskontroll

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd; tas med till utbildning av arbetsledare, ordförande och vice ordförande

Valnämnden

Dnr VN-2023-15

6. Beslut om uppföljning av 2024 års intern kontroll

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att godkänna uppföljningsrapporten.

Ärendebeskrivning

Intern kontroll är ett stöd i nämndens arbete att förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som hindrar att nämnden kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt.

Enligt Kommunallagen ansvarar nämnderna för att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnden har beslutat om en Internkontrollplan bestående av en risk- och väsentlighetsbedömning som visar de mest väsentliga riskerna samt aktiviteter, preventiva såväl som upptäckande, som ska möta dessa risker.

Denna uppföljningsrapport redogör hur förvaltningen arbetat med dessa aktiviteter.

Beslutsunderlag

Valnämnden – Uppföljning intern kontroll 2024 (publiceras i politikerportalen)

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Fredrik Hübinette redovisar utfallet av uppföljningsrapporten

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Revisionen inklusive KPMG
Staben – Fredrik Hübinette

Valnämnden

Dnr VN-2024-13

7. Beslut om agerande vid felaktig avprickning i röstlängden

Förslag till beslut

Valnämnden beslutar att ge ordförande och vice ordförande i respektive valdistrikt befogenhet att göra korrigeringar i röstlängd eller neka väljare att rösta utifrån gällande förutsättningar som presenteras i vägledningen.

Valnämndens vice ordförande får i uppdrag att informera ordförande och vice ordförande om principbeslutet i samband med utbildningstillfället.

Ärendebeskrivning

Det kan förekomma att röstmottagare måste neka väljare att rösta för att röstmottagarna felaktigt markerat i röstlängden att väljaren redan röstat, det vill säga felaktig avprickning i röstlängd. Ofta beror detta på att en röstmottagare har prickat av en tidigare väljare på fel rad.

Valnämnden bör inför ett val fatta ett principbeslut om hur röstmottagarna ska agera vid felaktiga avprickningar och när väljare nekas att rösta. Bedömningen av om en korrigering eller ett nekande ska ske ska göras av valnämnden. För en praktisk hantering bör nämnden besluta att det är ordförande i vallokalen som genomför sådana åtgärder. Det är viktigt att den som har befogenhet att göra korrigeringar i röstlängd eller neka väljare att rösta får erforderlig utbildning i under vilka förutsättningar en korrigering eller ett nekande kan ske och hur åtgärderna ska utföras och dokumenteras.

Beslutsunderlag

Vägledande ställningstagande om felaktig avprick
Vägledning vid felaktig avprickning i röstlängden

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd: publicering under styrande dokument i Politikerportalen samt tas med till utbildning av ordförande och vice ordförande

Valnämndens vice ordförande

Valnämnden

Dnr VN-2024-2

8. Beslut om Rutin för rapportering av incidenter och sabotage i och kring röstnings- och vallokaler i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Arbetsledare i röstningslokaler samt ordförande/vice ordförande i vallokaler rapporterar uppkomna incidenter till valsupporten under perioden 22 maj – 9 juni 2024.

Valnämnden ombesörjer rapporteringen enligt nedanstående rutin. Sista dag att rapportera är 30 juni 2024.

Ärendebeskrivning

Att rapportera incidenter är viktigt för vårt gemensamma arbete att stärka skyddet av allmänna val. Utifrån incidentrapporteringen tar Valmyndigheten fram en nationell lägesbild under och efter allmänna val. Den nationella lägesbilden stödjer valadministrationen och samverkande myndigheter i att kunna identifiera och hantera hot som kan störa genomförandet av valet. Ett förslag till rutin presenteras utifrån Valmyndighetens digitala utbildning gällande incidentrapportering 2024-04-11.

Valnämndens Rutin

Valmyndigheten och polisen uppmanar till att alla sorters incidenter, oavsett dignitet, ska rapporteras in. Det är alltså fråga om en dubbelrapportering, dels ska det rapporteras som en incident till valmyndigheten och sedan även polisanmälas.

Det finns tre tillvägagångssätt att **incidentrapportera till valmyndigheten:**

- Via formulär (valcentralen.val.se)
- Via mail (incident@val.se)
- Via telefon (010-57 57 000)

Förbered gärna följande för snabb hantering:

- Vad har hänt?
- Hur och när upptäckte ni problemet?
- Vem är kontaktperson för incidentrapporteringen?
- Finns det en brottsmisstanke och har ni gjort en polisanmälan?
- Behöver ni stöd från Valmyndigheten?

Valnämnden

Incidentrapportera till polisen:

- Pågående, ring 112
- Ej pågående, ring 114 14 eller polisen.se

Om det sker fler liknande incidenter (t.ex. att valsedlar tas bort) vid samma lokal kan man göra en anmälan vid dagens slut, såvida det inte noteras tidigt att det är samma sedlar som försvinner hela tiden och upprepade gånger, då är det bättre att man gör separata anmälningar.

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd; publicering i politikerportalen under styrande dokument och utbildningstillfället för supportpersonal, arbetsledare i röstningslokal och ordförande i vallokal

Svensk författningssamling

Förordning om statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2024 års val till Europaparlamentet

SFS 2023:883

Publicerad
den 19 december 2023

Utfärdad den 14 december 2023

Regeringen föreskriver följande.

1 § För sin medverkan vid 2024 års val till Europaparlamentet ska kommunerna få statsbidrag med

1. 30 000 kronor per kommun, och
2. ett belopp per kommun som motsvarar kommunens andel av det totala antalet röstberättigade i riket vid val till kommunfullmäktige, beräknat efter en fingerad valdag den 1 mars 2024, multiplicerat med 302 200 000 kronor, varvid brutet tal ska avrundas nedåt till helt krontal.

Valmyndigheten ska besluta om statsbidraget och betala ut bidraget till kommunerna senast den 2 april 2024.

Beslut i ärenden om statsbidrag får inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 17 januari 2024.

På regeringens vägnar

PARISA LILJESTRAND

Ida Wettervik
(Kulturdepartementet)

Vägledande ställningstagande om felaktig avprickning i röstlängd och väljare som nekas att rösta

Valmyndigheten har det övergripande ansvaret för frågor om val. Myndighetens ställningstaganden, som ger vägledning till valadministrationen, innehåller en redogörelse för myndighetens uppfattning i rättsliga frågor.

Detta ställningstagande har uppdaterats och ersätter därmed tidigare ställningstagande från den 21 juni 2022.

Sammanfattning

Vid varje val förekommer att röstmottagare måste neka väljare att rösta för att röstmottagarna felaktigt markerat i röstlängden att väljaren redan röstat, det vill säga felaktig avprickning i röstlängd. Ofta beror detta på att en röstmottagare har prickat av en tidigare väljare på fel rad. Röstmottagarna kan i regel undvika felaktiga avprickningar i röstlängderna genom att röstmottagarna arbetar lugnt och metodiskt och använder de hjälpmedel som finns.

En avprickning kan också bero på att väljaren faktiskt redan har röstat. En väljare kan även vara delvis avprickad, det vill säga att väljaren kan ha röstat i exempelvis riksdagsvalet för att återkomma för att rösta i kommunvalet. Detta är tillåtet och röstmottagarna ska då låta väljaren rösta i kommunvalet.

Valnämnderna har historiskt hanterat felaktiga avprickningar på olika sätt. I de fall där en väljare prickats av felaktigt anser Valmyndigheten att det är av stor vikt för förtroendet för valsystemet att felaktiga avprickningar i möjligaste mån hanteras lika. De åtgärder som vidtas i vallokalen bör därför vara av sådan karaktär att de kan utföras i varje vallokal i varje kommun.

När en röstmottagare gör en avprickning i röstlängden är det inte att betrakta som ett beslut och avprickningen kan därför inte rättas med stöd av förvaltningslagen. Valmyndigheten anser i stället att den felaktiga avprickningen ska åtgärdas genom att röstmottagarna gör en skriftlig korrigerings i röstlängden.

Valmyndigheten anser att korrigerings av felaktiga avprickningar endast ska göras om den person som prickats av på fel rad i röstlängden fortfarande befinner sig i vallokalen. Om väljaren lämnat vallokalen bör röstmottagarna endast göra korrigerings i röstlängden i undantagsfall och under vissa särskilda förutsättningar.

Om röstmottagarna inte kan genomföra en korrigerig ska röstmottagarna inte ta emot rösten från den väljare som redan är avprickad. Väljaren har ingen möjlighet att överklaga den felaktiga avprickningen eller att röstmottagaren nekat att ta emot väljarens valkuvert. Om väljaren efterfrågar det ska röstmottagarna upplysa väljaren om att hen kan överklaga beslutet att fastställa utgången av valet hos Valprövningsnämnden.

Valmyndigheten anser att bedömningen av om en korrigerig eller ett nekande ska ske är av sådan art att bedömningen ska göras av valnämnden. För en praktisk hantering bör nämnden besluta att det är ordförande i vallokalen som genomför sådana åtgärder.

Gällande rätt m.m.

Laghänvisningarna nedan avser vallagen (2005:837) om inget annat anges.

Vad gäller markering i röstlängden vid röstmottagningsställe framgår bl.a. följande. Innan valkuvert tas emot ska röstmottagarna kontrollera att väljarna enligt röstlängden inte redan har röstat (9 kap. 6 §). Om det inte finns några hinder mot att ta emot valkuvert, ska röstmottagarna, i väljarens eller budets närvaro, lägga kuverten i valurnan för de val valseدلarna gäller och markera detta i röstlängden. I röstlängden ska det anges hur väljarens eller budets identitet har kontrollerats (9 kap. 7 §).

De bestämmelser i vallagen som rör rättelse i röstlängd är inte tillämpliga i fråga om felaktiga avprickningar (5 kap. 6-7 §§).

Under röstmottagningen ska röstmottagarna i protokollet bl.a. anteckna om röstmottagarna har vägrat ta emot valkuvert eller ytterkuvert för budröst och anledningen till detta (9 § valförordningen (2005:874)).

Valnämnden är att betrakta som en förvaltningsmyndighet som ska tillämpa förvaltningslagen. Förvaltningslagen (2017:900) gäller i princip bara vid handläggning av ärenden men reglerna om god förvaltning har en vidare tillämpning (1, 5–8 §§ förvaltningslagen).

Bedömning

När det gäller felaktig avprickning och väljare som nekas att rösta används i valsammanhang tre begrepp som inte förekommer i aktuell lagstiftning. Eftersom begreppen skiljer sig från hur bestämmelserna är formulerade finns det ett värde i att här definiera dem tillsammans med processen där de tillämpas.

- *Avprickning* är det som i bestämmelserna heter markering i röstlängd, det vill säga markeringen som görs i kolumnen för respektive val när väljarens valkuvert läggs i urnan. Den notering som görs om hur väljaren identifierats är inte en del av avprickningen. Det är alltså markeringarna vid respektive val i röstlängden som avgör om väljaren ”har röstat” i det aktuella valet eller inte.

- *Nekas att rösta* är följden av det som i bestämmelserna definieras som att röstmottagaren inte ska ta emot valkuvert om väljaren redan har markerats i röstlängden och att valkuverten då inte heller får stoppas i valurnan. Dessa två omständigheter tillsammans ger följden att väljaren i praktiken nekas att rösta.
- *Rättelse* har tidigare den åtgärd kallats som vidtas när felaktiga markeringar korrigeras.

I vilka fall ska en felaktig markering i röstlängden korrigeras?

En självklar utgångspunkt är att inga felaktiga avprickningar ska ske. Valmyndigheten anser att felaktiga avprickningar i första hand ska avhjälpas genom proaktiva åtgärder i form av utbildning och hjälpmedel för att minska risken för fel.

I de fall felaktiga avprickningar sker är det av stor vikt för förtroendet för valsystemet att de felaktiga avprickningarna i möjligaste mån hanteras lika. De åtgärder som vidtas ska därför ha stöd i rättsordningen och endast vidtas om de kan antas leda till det avsedda resultatet.

Det måste gå att säkerställa att markeringen är felaktig. Om en väljare hävdar att hen inte har röstat får det tas som en stark indikation på att markeringen kan vara felaktig. Det bör dock inte räcka med en misstanke om att markeringen är felaktig. Någon ytterligare omständighet bör tala för att så är fallet, exempelvis att en röstmottagare minns vilken väljare som markerades på den aktuella raden. Det finns uppenbara fall där en korrigerings ska göras, exempelvis då en röstmottagare av misstag markerar på fel rad när väljaren finns kvar vid bordet. Om väljaren inte längre finns närvarande i lokalen blir frågan dock mer komplicerad.

I en vallokal där många väljare är kända av röstmottagarna kan röstmottagarna ha relativt god kontroll på vilka som redan varit och röstat. Vid en kontroll av de markeringar som gjorts i röstlängden kan röstmottagarna ofta få en god uppfattning av om det skett ett fel eller inte. I undantagsfall kan det då vara befogat att försöka nå den person som antas vara avprickad på fel rad. I en vallokal med större genomströmning och okända väljare är det dock svårare att ha en uppfattning om den väljare som redan är avprickad är det på grund av att hen redan röstat eller på grund av att en röstmottagare prickat av fel person.

Korrigerings bör alltså endast vara aktuellt i de fall där det är uppenbart vilken väljare som prickats av på fel rad. För att det ska anses uppenbart vilken väljare som har prickats av felaktigt ska väljaren antingen vara kvar i vallokalen eller vara känd av röstmottagare som med säkerhet vet att det är den väljaren som prickats av på fel rad.

I andra situationer än dessa blir osäkerheten för stor och tillämpningen för varierad och röstmottagarna ska då avstå från att hitta den felaktigt avprickade väljaren.

Kan en felaktig avprickning rättas enligt förvaltningslagen?

Valnämnden är att betrakta som en förvaltningsmyndighet. Förvaltningslagens bestämmelser är därför tillämpliga om annat inte är reglerat i specialbestämmelse. Förvaltningslagens regler gäller i huvudsak vid handläggning av ärenden som också utmynnar i beslut.

Avprickningen i röstlängden har förvisso vissa verkningar för den enskilde väljaren men har enbart i syfte än att markera att väljaren utnyttjat sin rätt att rösta. Markeringen utgör därför ett faktiskt handlande och inte ett beslut. Förvaltningslagens bestämmelser om exempelvis rättelse av beslut ska därför inte tillämpas. Det hindrar dock inte att felmarkeringen ändå åtgärdas. Valmyndigheten anser att åtgärden bör benämnas korrigerig.

Är det ett beslut att neka en väljare att rösta?

I de fall där väljaren bedöms vara felaktigt avprickad och det inte är möjligt att korrigera felet ska väljaren nekas att rösta. I likhet med korrigeringen av en felaktig markering saknas uttrycklig reglering för åtgärden. Till skillnad från korrigeringen får dock nekandet långtgående konsekvenser för väljaren. Nekandet utgör en tydlig begränsning av väljarens fortsatta handlande och väljaren har ingen möjlighet att få rätten att rösta åter. Det finns ingen formell skyldighet att fatta ett beslut, nekandet är följden av att väljaren redan är avprickad. Ett nekande får dock till sin natur anses bära alla andra kännetecken hos ett beslut.

Listan över vilka beslut som får överklagas enligt vallagen är uttömmande och beslutet att neka en väljare att rösta är inte ett av de överklagbara besluten. Det enda överklagbara beslut som hanteringen vid röstmottagningen därför kan sägas mynna ut i är beslutet att fastställa utgången av valet. Beslutet att neka en väljare att rösta är därmed endast något som kan prövas som en avvikelse från föreskriven ordning eller möjligen otillbörligt verkande vid ett överklagande av utgången av valet. Av detta följer även att ett överklagande inte kan leda till att väljaren ges rätten att rösta åter.

Praktisk hantering

Vilka krav gäller för de åtgärder som ska vidtas vid en korrigerig?

När en korrigerig är möjlig ska korrigeringen ske enligt följande.

- En korrigerig ska ske i närvaro av väljaren som prickats av på fel rad (en annan väljares rad).
- Om väljaren lämnat bordet ska hen ombes att återkomma till bordet. Om väljaren är känd och har lämnat lokalen ska hen ombes att återkomma till lokalen. Kontroll av väljarens identitet måste ske i närvaro av väljaren och kan inte ske på distans.
- De noteringar som gjorts på fel rad ska noteras på rätt rad. Samma markeringar för de valkuvert som väljaren lämnat ska föras in på den rätta raden. En notering om korrigerig ska ske vid den felaktiga markeringen. Om väljaren har en annan uppfattning om vilka valkuvert hen har lämnat ska noteringen i röstlängden ändå vara avgörande. Valurnan ska inte öppnas.

- Den väljare som felaktigt blivit avprickad får genomföra sin röstning först när korrigeringen är gjord. Väljarens identitet ska åter kontrolleras.
- Alla åtgärder som vidtas i samband med korrigeringen ska dokumenteras utförligt i protokollet.

Utöver *när, var, varför, hur* och *av vem* ska det även dokumenteras tydligt om väljaren har en annan uppfattning om vilka valkuvert som lämnats in eller om andra omständigheter vid händelsen.

Vilka krav gäller för de åtgärder som ska vidtas vid ett nekande att rösta?

Vid ett nekande att rösta ska följande åtgärder vidtas, som minst.

- Nekandet att rösta ska dokumenteras utförligt i protokollet.
- Väljaren ska tydligt informeras om orsakerna till att hen inte får rösta.
- Om väljaren efterfrågar möjligheten att överklaga ska hen informeras om vad som gäller för ett överklagande (att väljaren enbart kan klaga på valets utgång) och lämnas information om hur hen kan överklaga.

Utöver *när, var, varför, hur* och *av vem* ska det även dokumenteras tydligt hur situationen uppmärksammades och vad som antas ha skett. Om det är uppenbart att väljaren är felaktigt avprickad men att detta inte kan korrigeras ska det tydligt framgå vilka åtgärder som vidtagits för att försöka korrigera den felaktiga avprickningen. En notering ska också göras om hur väljaren informerats om möjligheten till överklagande. Det bör vidare noteras om det är uppenbart att väljaren faktiskt redan har röstat.

Vilka åtgärder bör valnämnden vidta inför och under valdagen?

Valnämnden bör inför ett val fatta ett principbeslut om hur röstmottagarna ska agera vid felaktiga avprickningar och när väljare nekas att rösta.

Valmyndigheten anser att bedömningen av om en korrigering eller ett nekande ska ske är av sådan art att bedömningen ska göras av valnämnden. För en praktisk hantering bör nämnden besluta att det är ordförande i vallokalen som genomför sådana åtgärder.

Det är viktigt att den som har befogenhet att göra korrigeringar i röstlängd eller neka väljare att rösta får erforderlig utbildning i under vilka förutsättningar en korrigering eller ett nekande kan ske och hur åtgärderna ska utföras och dokumenteras.

Detta ställningstagande har beslutats av Valmyndighetens nämnd.

FELAKTIG AVPRICKNING I RÖSTLÄNGD

Vid varje val förekommer att väljare nekas att rösta på grund av att det redan markerats i röstlängden att de röstat, det vill säga att de redan är avprickade. Oftast beror detta på att en tidigare väljare prickats av på fel rad.

Felaktiga avprickningar kan i regel undvikas genom att röstmottagarna arbetar lugnt och metodiskt med röstlängderna och använder linjal.

Felmarkeringar kan upptäckas genom att röstmottagaren själv inser att en felmarkering skett eller när den väljare vars rad redan är avprickad kommer för att rösta. I det senare fallet har ofta den felaktigt avprickade väljaren redan lämnat lokalen.

Felmarkeringar ska som huvudregel korrigeras endast om röstmottagarna med säkerhet vet vilken väljare som prickats av på fel rad. Det bör vara den som tjänstgör som ordförande i vallokalen som avgör om korrigerings ska ske efter dialog med valnämnden.

I den här manualen beskriver Valmyndigheten två olika situationer för när en felaktig avprickning kan korrigeras. Använd denna vägledning och det ställningstagande som finns på Valcentralen för att avgöra om en korrigerings är möjlig att genomföra.

Beroende på när i tid felmarkeringen upptäcks ska ni antingen följa instruktionerna enligt situation 1 eller situation 2.

1. Väljare A är kvar i vallokalen. Väljare A är den som röstat och prickats av på fel rad i röstlängden. Väljare A är alltså avprickad på väljare B:s rad. Felet upptäcks direkt och väljare A är i kvar vallokalen.
2. Väljare A har lämnat vallokalen. Väljare B har inte röstat, men är redan avprickad. Väljare A har röstat och blivit felaktigt avprickad på väljare B:s rad. Misstaget upptäcks alltså först när väljare B ska rösta.

FELAKTIG AVPRICKNING I RÖSTLÄNGD

Situation 1: Väljare A är kvar i vallokalen

Förutsättning: Väljare A är kvar i vallokalen, det vill säga står kvar vid bordet, är i lokalen eller är inom syn- eller hörhåll för er röstmottagare. Ni är säkra på att det är just väljare A som är felaktigt avprickad på raden för väljare B.

1. Be väljare A att stanna kvar.
2. Förklara vad som skett och att en korrigering kommer att göras.
3. Be väljare A att identifiera sig på nytt vid bordet.
4. Kontrollera att det är en felaktig avprickning som skett.
5. Skriv ”korrigerat, fel rad” vid den felaktiga markeringen för väljare B och signera med ditt namn.
6. Gör en ny markering i röstlängden på rätt rad för väljare A.
7. Om valkuvertet för väljare A inte lagts ner i urnan, prickas det av på väljare A:s rad i röstlängden och läggs därefter ner i urnan.
8. Om valkuvertet för väljare A redan är nerlagt i urnan ska detta aldrig plockas upp ur urnan. Pricka av valkuvertet i efterhand på väljare A:s rad i röstlängden.
9. Väljare B är nu alltså felaktigt avprickad i röstlängden, eftersom hen inte har röstat. Detta ska markeras i röstlängden och i protokollet.
10. Kryssa i kolumnen ”Not” med bläckpenna. Använd blyertspenna och stryk över väljare A:s markeringar på väljare B:s rad i röstlängden. När väljare B sedan röstar ska blyertsmarkeringarna suddas ut. I protokollet är det viktigt att notera vad överstrykningarna med blyerts och en eventuell radering av blyertsmarkeringar betyder. Ifall väljare B inte röstar räknas inte de med blyerts överstrukna markeringarna i röstlängden vid summeringen inför rösträkningen.
11. Korrigeringen ska genast utförligt dokumenteras i protokollet.

Bilden nedan visar hur röstlängden ser ut efter att väljare A (rad 12) har röstat. Väljare B (rad 13) har ännu inte kommit till vallokalen.

26	700930-9282	Bergström, Astrid	/	☒		☐
27	710103-9282	Jakobsson, Helny Viva	/	☒	Korrigerat, fel rad /Ellen Olsson	☒

Tips!

Se handledningen för ordförande i vallokal för information om hur dokumentation i protokollet ska gå till.

FELAKTIG AVPRICKNING I RÖSTLÄNGD

Situation 2: Väljare A har lämnat lokalen

Förutsättning: Väljare A har röstat i vallokalen, men har blivit felaktigt avprickad på väljare B:s rad i röstlängden. Detta har inte upptäckts omedelbart när väljare A prickades av. Väljare A har lämnat vallokalen. När väljare B nu vill rösta går inte det, eftersom väljare A har felaktigt prickats av i röstlängden. Ni tror er veta vad som har orsakat den felaktiga avprickningen och ni vet med säkerhet att det är väljare A som har blivit felaktigt avprickad på raden för väljare B.

1. Kontrollera om väljare A redan är avprickad på sin egen rad i röstlängden. Om väljaren inte är avprickad på sin rätta rad går ni vidare till nästa steg.
2. Väljare A ska endast kontaktas om du eller någon annan röstmottagare med säkerhet vet att det är väljare A som prickats av på fel rad.
3. Kontakt med väljare A sker lämpligen genom att ordförande ringer väljaren och förklarar vad som skett och att en korrigerig behöver ske för att väljare B ska kunna rösta. Ange inte för väljare A vem det är som blivit felaktigt markerad.
4. Be väljare A komma tillbaka till lokalen för ny identitetskontroll och avprickning på rätt rad i röstlängden. Identifikation kan inte ske över telefon och väljare A måste därför vara närvarande vid korrigeringen.
5. När väljare A kommer till vallokalen ombeds väljare A att identifiera sig igen.
6. Kontrollera återigen om en felmarkering verkligen skett genom kontroll i röstlängden och av väljare A:s id-handling.
7. Pricka av på väljare A:s rad i röstlängden i efterhand. Valkuvertet för väljare A är redan nerlagt i urnan och ska aldrig plockas upp ur urnan. Väljare A får inte rösta två gånger.

Om det är möjligt att genomföra en säker korrigerig utifrån vad som beskrivits ovan kan väljare B som fått vänta på att rösta nu göra det.

8. Ta emot väljare B:s valkuvert. Kontrollera id-handling och granska valkuvertet i vanlig ordning. Säkerställ att avprickningen stämmer överens med hur väljare B röstar.
 - Om folkomröstning äger rum samtidigt som EU-valet och väljaren röstar i färre val än vad avprickningen nu visar måste detta dokumenteras tydligt.
9. Kryssa för ”Not” på både väljare A och B.

FELAKTIG AVPRICKNING I RÖSTLÄNGD

10. Dokumentera genast vad som hänt utförligt i protokollet.

Bilden nedan visar hur röstlängden ser ut efter att korrigerig är gjord och både väljare A (rad 12) och Väljare B (rad 13) har kunnat rösta.

26	700930-9282	Bergström, Astrid	/	☒	☒
27	710103-9282	Jakobsson, Helny Viva	/	☒	☒

Tänk på!

En avprickning kan bero på att väljaren faktiskt redan har röstat. Det är viktigt att ni utreder vad som hänt och har tät kontakt med valnämnden.

Om en korrigerig inte kan genomföras kommer väljare B att nekas att rösta. En väljare som har blivit felaktigt avprickad kan överklaga valresultatet till Valprövningsnämnden inom 10 dagar efter att valresultatet är fastställt. Informera väljaren om hur hen kan göra detta.